

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร 0-2281-9401 E-mail : disas_moac@hotmail.com

<http://www.moac.go.th>

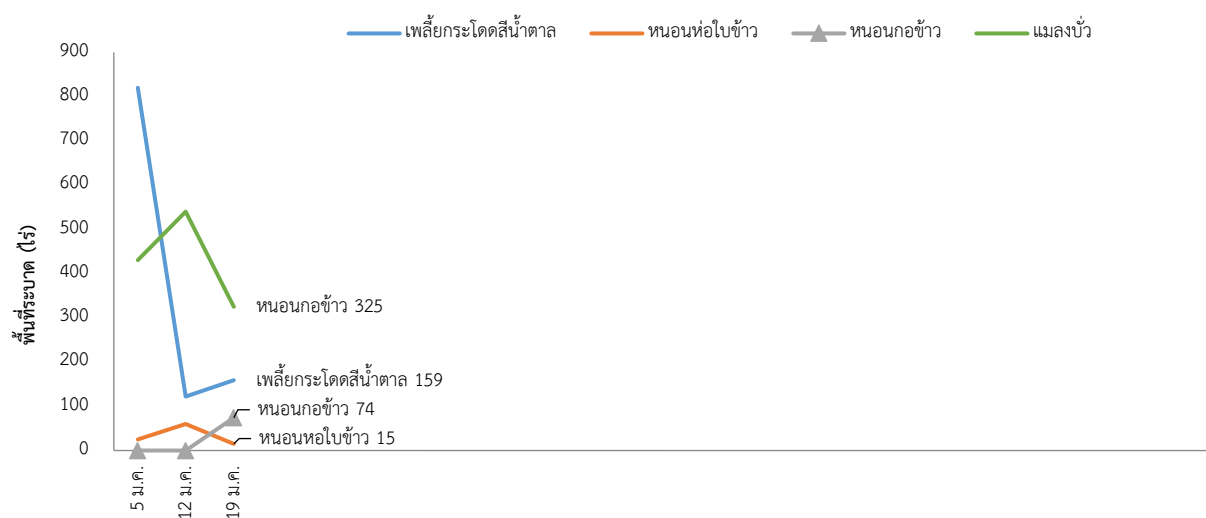
สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด ข้อมูล ณ วันที่ 19 มกราคม 2565

สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด

1. ศัตรูข้าว

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 74 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 1,220,999 ไร่
- พื้นที่ระบาดรวม 573 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 184 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 757 ไร่)
  - เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท ฉะเชิงเทรา และจังหวัดพัทลุง จำนวน 159 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 37 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 122 ไร่)
  - หนอนกอข้าว พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดพิจิตร จำนวน 74 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 74 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมาไม่พบการระบาด)
  - หนอนห่อใบข้าว พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดสงขลา จำนวน 15 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 45 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 60 ไร่)
  - หนอนกระทู้กล้า ไม่พบพื้นที่ระบาด พื้นที่ระบาดลดลง 25 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 25 ไร่)
  - แมลงบัว พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 325 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 215 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 540 ไร่)
  - โรคไหม้ข้าว ไม่พบพื้นที่ระบาด พื้นที่ระบาดลดลง 10 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 10 ไร่)
- ผลการดำเนินงาน
  - ประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว ได้แก่ โรคไหม้ข้าว หนอนห่อใบข้าว เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยไฟ และศัตรูข้าวอื่นๆ
  - ผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบีวเวเรีย เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับใช้ในฤดูกาลใหม่ และรณรงค์ให้สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน และเกษตรกรทั่วไปนำไปใช้ควบคุม โรค แมลง ศัตรูข้าวในทุกพื้นที่
  - ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรสำรวจติดตามสถานการณ์การระบาดอย่างใกล้ชิด สนับสนุนสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช และแนะนำวิธีการผลิตสารชีวภัณฑ์จากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชในเขตรับผิดชอบในพื้นที่ที่พบการระบาดรุนแรงเป็นวงกว้าง
  - แนะนำวิธีการใช้สารชีวภัณฑ์ วิธีการผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ต่างๆ เพื่อให้เกษตรกรนำไปใช้ในพื้นที่ที่มีการระบาดเพื่อเป็นการป้องกันกำจัด โรค แมลง ศัตรูข้าว และให้คำแนะนำให้เกษตรกรกำจัดวัชพืชโดยรอบแปลงเพื่อเป็นการตัดวงจรชีวิต และลดปริมาณแหล่งที่อยู่อาศัยของ โรค แมลง ศัตรูพืช ในนาข้าว
  - แนะนำให้เกษตรกรรดหวานปุ๋ยในอัตราที่มากเกินไป และแนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์ต้านทานโรคไหม้ข้าว เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 60 ปราจีนบุรี 1 พลายงาม ข้าวเจ้าหอมพิษณุโลก 1 สุรินทร์ 1 เหนียวอุบล 2 สันป่าตอง 1 หางยี 71 เป็นต้น
  - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาเพื่อควบคุมการระบาดของโรคไหม้ข้าว และใช้เชื้อราบีวเวเรียเพื่อควบคุมการระบาดของหนอนห่อใบข้าว และส่งเสริมให้เกษตรกรทำการสำรวจแปลงนาเพื่อป้องกันการระบาดของโรคแมลงศัตรูข้าวอย่างสม่ำเสมอ

สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าว ปี 2565

2. ศัตรูมะพร้าว

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 77 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 531,316 ไร่
- พื้นที่ระบาดรวม 28,094 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 4,204 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 23,890 ไร่)

- **หนอนหัวดำ** พื้นที่ระบาด 21 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น ศรีสะเกษ สุรินทร์ กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรวาท สมุทรปราการ กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ภูเก็ต สตูล สงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 6,745 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 678 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 6,067 ไร่)

- **หนอนกินใบมะพร้าว** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 100 ไร่ พื้นที่การระบาดคงที่

- **แมลงดำหนาม** พื้นที่ระบาด 21 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรวาท สมุทรปราการ กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 11,936 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 2,173 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 9,763 ไร่)

- **ด้วงแรด** พื้นที่ระบาด 16 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรวาท สมุทรปราการ ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร พังงา ภูเก็ต สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 6,998 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 866 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 6,132 ไร่)

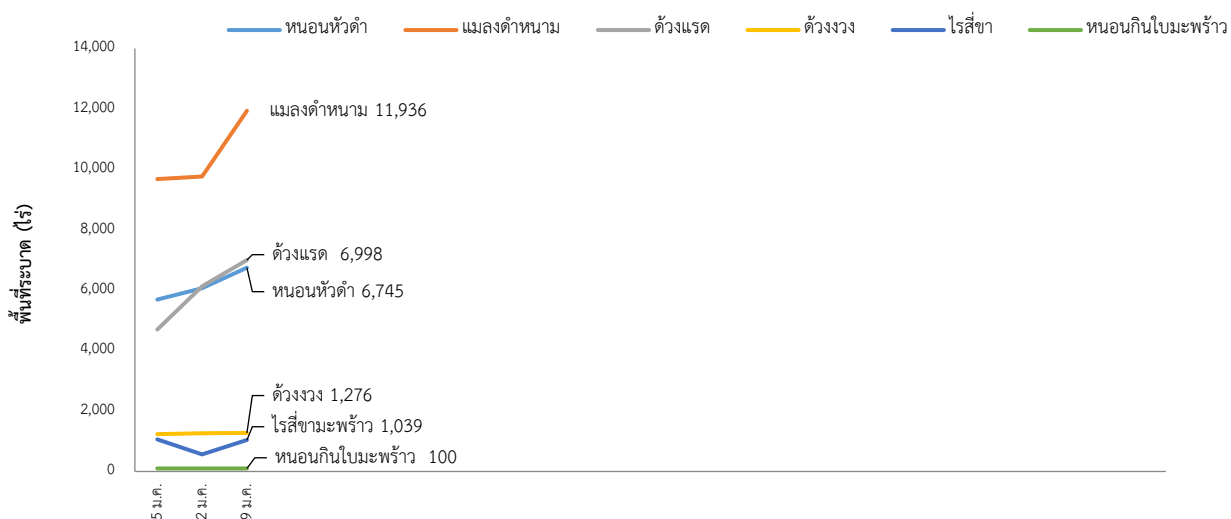
- **ด้วงงวง** พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรวาท สมุทรปราการ กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ พังงา สงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,276 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 13 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,263 ไร่)

- **โรสสีชา** พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรวาท กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ และจังหวัดสงขลา จำนวน 1,039 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 474 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 565 ไร่)

• ผลการดำเนินงาน

- ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำทำลาย ไปเผาทั้งนอกแปลง และเก็บเศษซากพืชไปเผาทำลายเพื่อไม่ให้แหล่งแพร่พันธุ์
- ปลอญแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่
- ปลอญแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามในพื้นที่
- ใช้กำดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกล่องโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงแรด ในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน
- โรสสีชาจะเข้าทำลายอยู่ภายในช่วงผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไรไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรสสีชาเข้าทำลาย ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

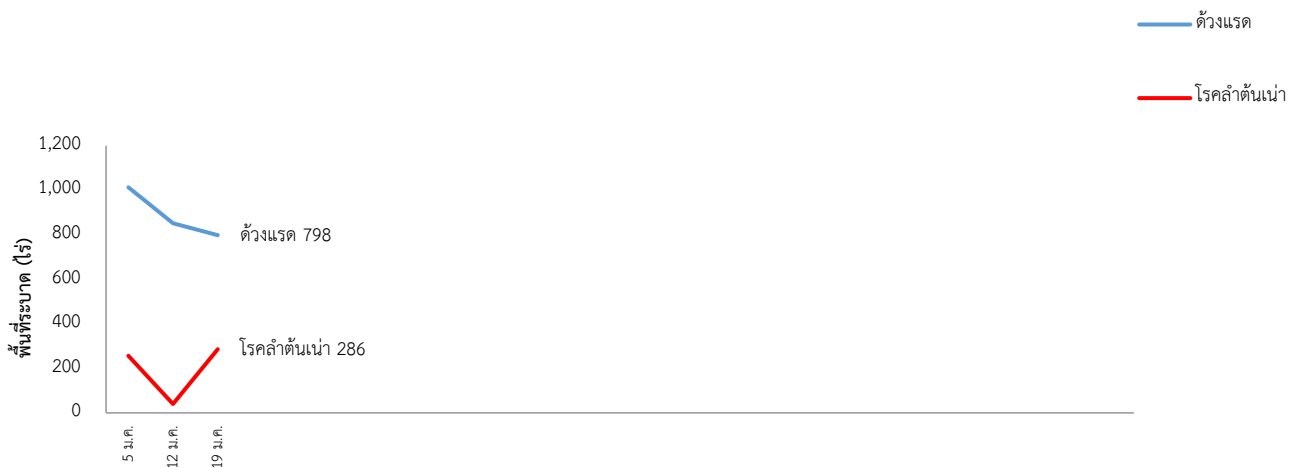
สถานการณ์การระบาดของศัตรูมะพร้าว ปี 2565

3. ศัตรูพาล์มน้ำมัน

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 76 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 3,957,360 ไร่
- พื้นที่ระบาดรวม 1,084 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 193 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 891 ไร่)
  - ดั้วแรด พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ชุมพร สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 798 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 53 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 851 ไร่)
  - โรคลำต้นเน่า พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช และจังหวัดสตูล จำนวน 286 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 246 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 40 ไร่)
- ผลการดำเนินงาน
  - ใช้กำดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับดั้วแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย
  - ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดดั้วแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน
  - ให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าพาล์มน้ำมันเพื่อควบคุมการระบาด

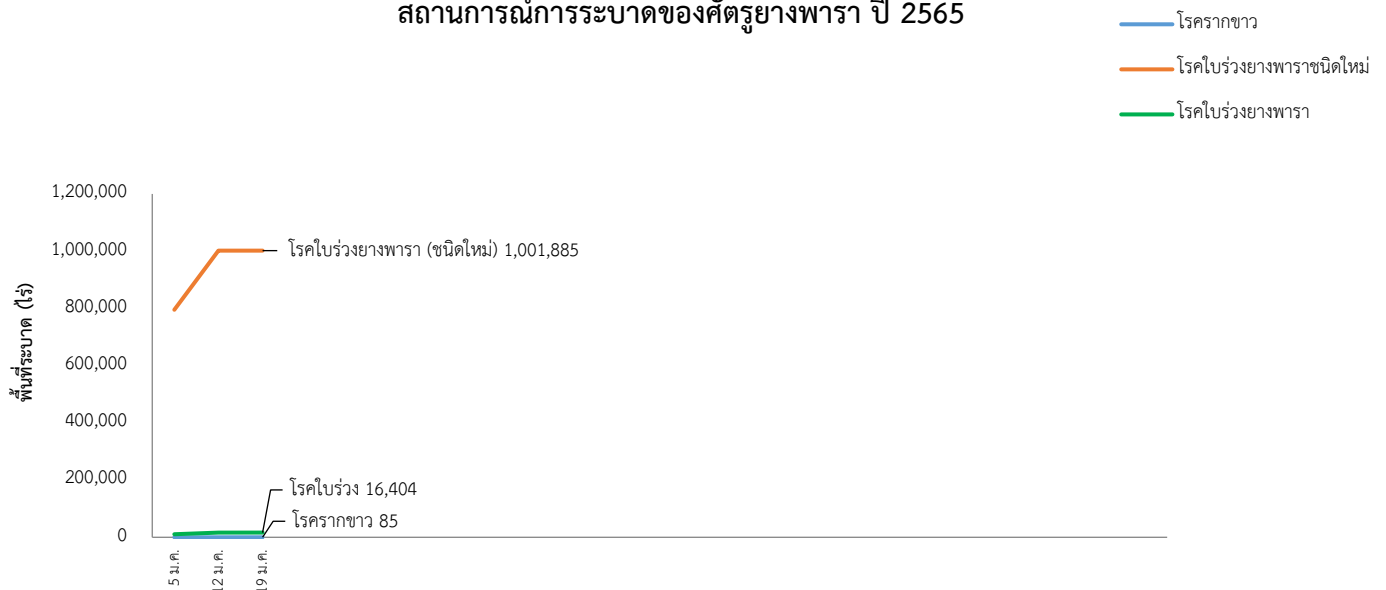
สถานการณ์การระบาดของศัตรูพาล์มน้ำมัน ปี 2565

4. ศัตรูยางพารา

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 70 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 12,774,926 ไร่
- พื้นที่ระบาดรวม 1,018,374 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 3 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,018,377 ไร่)
  - โรคครากขาว พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี กระบี่ นราธิวาส ภูเก็ต และจังหวัดสงขลา จำนวน 85 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 75 ไร่)
  - โรคใบร่วงยางพาราชนิดใหม่ พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,001,885 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
  - โรคใบร่วงยางพารา พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยโสธร กระบี่ ปัตตานี สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 16,404 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 13 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 16,417 ไร่)
- ผลการดำเนินงาน
  - ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาดของโรคครากขาว โรคใบร่วงยางพาราชนิดใหม่ และโรคใบร่วงยางพารา ที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพาราแก่เกษตรกรรับรู้อย่างต่อเนื่อง
  - คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคนาตุคูกว้าง 30 เซนติเมตร ลึก 60 เซนติเมตร ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงกับแถวถัดไปทั้งสองข้าง เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก ซึ่งจะขุดลอกคูทุกปี
  - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรคครากขาว โรคใบร่วงยางพาราชนิดใหม่ และโรคใบร่วงยางพารา

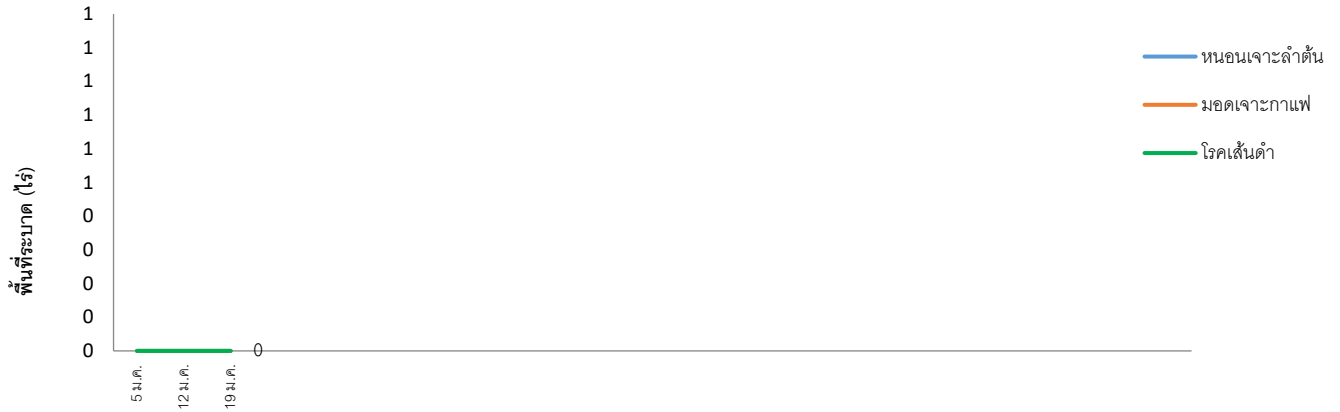
สถานการณ์การระบาดของศัตรูยางพารา ปี 2565

5. ศัตรูกาแฟ

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 64 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 104,214 ไร่
- พื้นที่ระบาดรวม ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้

สถานการณ์การระบาดของศัตรูกาแฟ ปี 2565

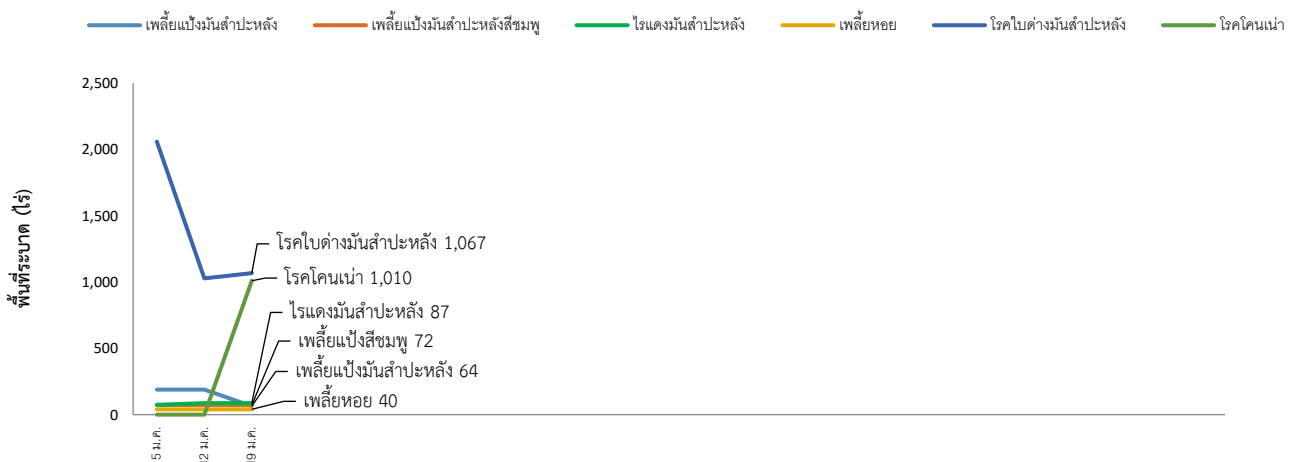
6. ศัตรูมันสำปะหลัง

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 59 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 10,120,647 ไร่
- พื้นที่ระบาดรวม 2,340 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 923 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,417 ไร่)
  - เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดชลบุรี จำนวน 64 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 125 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 189 ไร่)
  - เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดชลบุรี จำนวน 72 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 1 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 73 ไร่)
  - เพลี้ยหอย พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดชลบุรี จำนวน 40 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
  - โรคไรแดงมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จันทบุรี และจังหวัดชลบุรี จำนวน 87 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
  - โรคใบด่างมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา และจังหวัดลพบุรี จำนวน 1,067 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 39 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,028 ไร่)
  - โรคโคนเน่า พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแพร่ และจังหวัดมุกดาหาร จำนวน 1,010 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 1,010 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมาไม่พบการระบาด)

ผลการดำเนินงาน

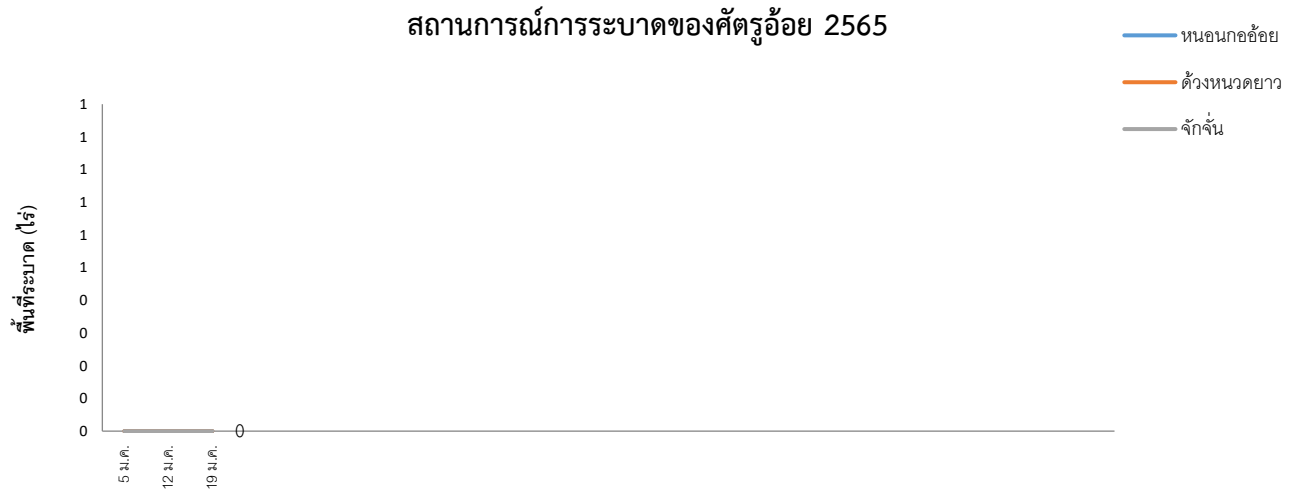
- รมรณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง
- ผลิตรายายแตนเบียน *Anagyrus lopezi* แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่
- ให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้แมลงหนอนหลวง รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาไรเซียมควบคุมโดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกกลในพื้นดิน และให้หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
- สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรเกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง แนวทางเฝ้าระวัง และการป้องกันกำจัด
- โรคโคนเน่า แนะนำเกษตรกรเก็บเศษเหง้า หรือเศษซากมันสำปะหลังเผาทำลายทิ้ง ทำความสะอาดเครื่องจักรกลการเกษตร ควรมีการไถตากดินอย่างน้อย 2 สัปดาห์ แซ่ท่อนพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อราเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือฟอสฟิธิล - อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร เป็นเวลา 10 นาที

สถานการณ์การระบาดของศัตรูมันสำปะหลัง 2565

7. ศัตรูอ้อย

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 55 จังหวัด มีพื้นที่ขึ้นต้น 2,053,320 ไร่
- พื้นที่ระบาดรวม ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้

8. ศัตรูข้าวโพด

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 46 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 147,073 ไร่

- พื้นที่ระบาดรวม 2,604 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 1,264 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,340 ไร่)

- หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) พบการระบาดในข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก นครสวรรค์ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ จันทบุรี สงขลา และจังหวัดสตูล จำนวน 2,604 ไร่ (พื้นที่ระบาดรุนแรงน้อย 2,060 ไร่ พื้นที่ระบาดรุนแรงมาก 544 ไร่) พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 1,264 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,340 ไร่)

- ผลการดำเนินงาน

- ติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ภายใต้กิจกรรมแปลงติดตามเฝ้าระวังศัตรูพืช เพื่อติดตามสถานการณ์ในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของศัตรูข้าวโพด

- รณรงค์ให้มีการควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องในพื้นที่ หากพบการระบาดระยะรุนแรง ให้ใช้สารเคมีควบคุมการระบาดตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าวโพด ปี 2565

9. ศัตรูสับปะรด

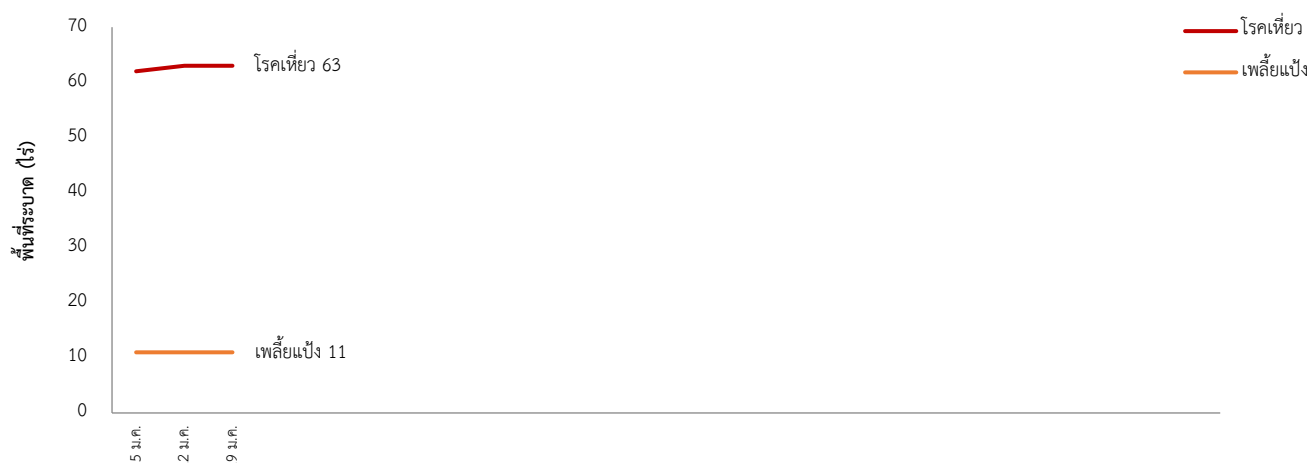
- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 57 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 127,894 ไร่
- พื้นที่ระบาดรวม 74 ไร่ การระบาดคงที่
  - โรคเหี่ยว พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดตราด จำนวน 63 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
  - เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดชลบุรี จำนวน 11 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

• ผลการดำเนินงาน

- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรคเหี่ยวในสับปะรด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรคเหี่ยว สับปะรดในพื้นที่ พร้อมทั้งแนะนำให้เกษตรกรใช้ไตรโคเดอร์มา และชุบหน่อพันธุ์ด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันโรคฯ และรณรงค์ให้กำจัด เพลี้ยแป้งซึ่งเป็นพาหะของโรคเหี่ยวสับปะรด โดยให้เกษตรกรเฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

- แนะนำให้เกษตรกรสำรวจและทำความสะอาดแปลงอย่างสม่ำเสมอ กำจัดวัชพืชข้างเคียง เพื่อทำลายพืชอาศัย และ หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้งระยะรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร เช่น ไทอะมีโทแซม 25% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 2 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือไดโนทีฟูแรน 10% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 20 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรืออะเซทาไมพริด 20% เอสพี อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นเป็นวงรัศมีรอบๆ บริเวณที่พบเพลี้ยแป้ง และต้องหยุดพ่นในช่วงที่สับปะรดติดผลอ่อน เพื่อป้องกันไม่ให้มีพิษตกค้าง

สถานการณ์การระบาดของศัตรูสับปะรด ปี 2565

10. ศัตรูทุเรียน

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 75 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 814,344 ไร่

- **พื้นที่ระบาดรวม** 2,257 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 308 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 2,565 ไร่)

- **เพลี้ยไฟ** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด กระบี่ และจังหวัดชุมพร จำนวน 203 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 332 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 535 ไร่)

- **เพลี้ยไก่แจ้** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก จันทบุรี กระบี่ นราธิวาส ยะลา สงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 180 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 95 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 275 ไร่)

- **โรครากเน่าโคนเน่า** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,874 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 119 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,755 ไร่)

• ผลการดำเนินงาน

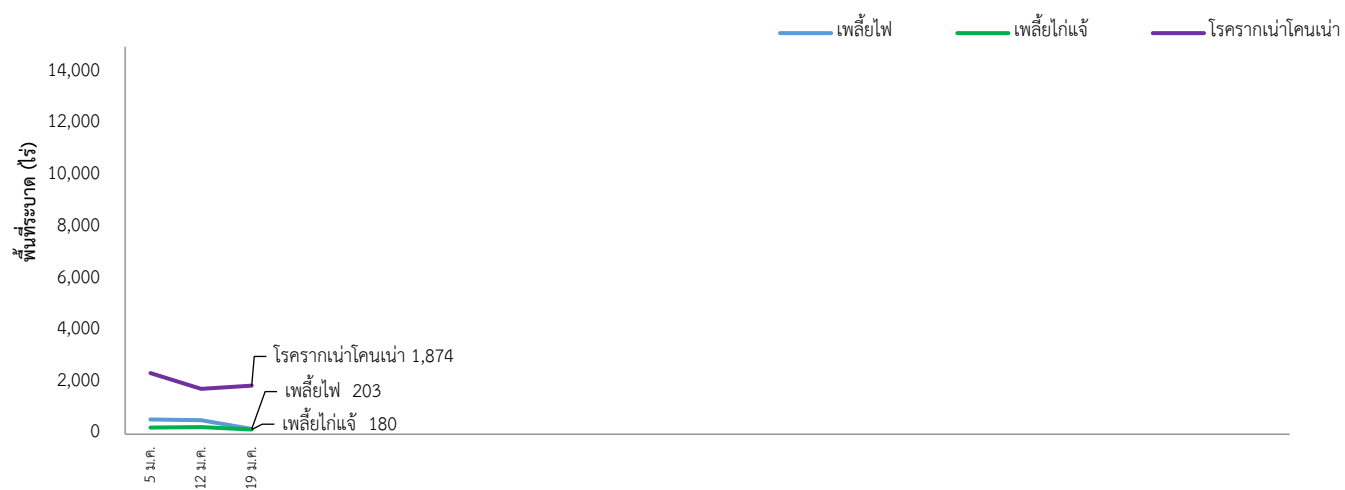
- **เพลี้ยไฟ** หากพบเพลี้ยไฟจำนวนมากหรือเท่ากับ 1 ตัวต่อ 4 ดอก หรือ 1 ตัวต่อยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น อิมิดาโคลพริด 70% ดับบลิวจี อัตรา 3 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารฟิโพรนิล 5% เอสซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

- **เพลี้ยแป้ง** หากพบระบาดเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง หากพบการระบาดบริเวณผลทุเรียนให้ใช้น้ำพ่นบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อให้เพลี้ยแป้งหลุดออกไป หรือใช้น้ำผสมไวท์ออยส์ อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเพื่อกำจัด เนื่องจากเพลี้ยแป้งจะแพร่ระบาดโดยมีมดพาไป การป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไรออน (มาลาไรออน 83% อีซี) อัตรา 20 มิลลิลิตร หรือคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งเคลื่อนย้ายไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน หรือการพ่นสารฆ่าแมลงไปที่โคนต้นจะช่วยป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้งได้

- **เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน** ทำลายเฉพาะใบอ่อนที่ยังไม่โตเต็มที่ และโดยปกติทุเรียนแตกใบอ่อนไม่พร้อมกันแม้แต่ทุเรียนในสวนเดียวกัน สำหรับต้นที่แตกใบอ่อนไม่พร้อมต้นอื่นควรพ่นสารฆ่าแมลง เฉพาะต้น จะช่วยลดการใช้สารฆ่าแมลง และเปิดโอกาสให้ศัตรูธรรมชาติได้มีบทบาทในการควบคุมเพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน หรือบังคับให้ทุเรียนแตกใบอ่อนพร้อมกัน ซึ่งอาจกระตุ้นด้วยการพ่นยูเรีย (46-0-0) อัตรา 200 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร เพื่อลดช่วงการเข้าทำลายของเพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน หากพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด ได้แก่ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5 % อีซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด 70% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 5 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือโทอะมิทอกแซม 25 % ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 8 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือไดโนทีฟูแรน 10% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 15 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือคาร์บาริล 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 - 10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

- **โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน** แจ้างเตือนให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่และหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาหว่านในพื้นที่ที่มีทรงพุ่มที่มีรากผอมอยู่ หรือใช้รองก้นหลุมก่อนปลูกตัดแต่งกิ่ง หรือลำต้นที่เป็นโรคไปเผาทำลาย นอกแปลงปลูก พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชฟอสฟิธิล-อะลูมิเนียม 80% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน ใช้สลับกับสารเมทาแลกซิล 25% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทรงพุ่ม

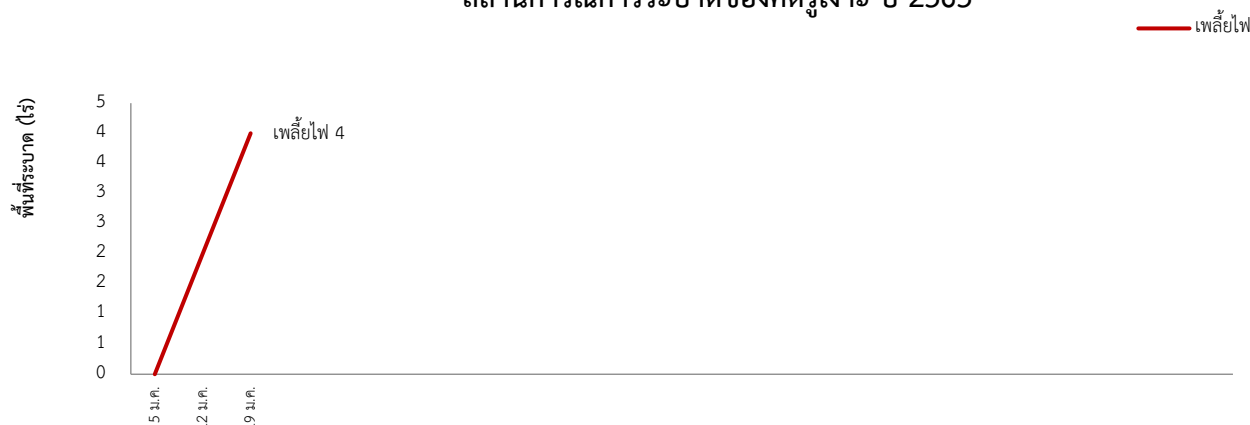
สถานการณ์การระบาดของศัตรูทุเรียน ปี 2565

11. ศัตรูเงาะ

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 73 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 92,945 ไร่
- พื้นที่ระบาดรวม 4 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 2 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 6 ไร่)
  - เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดระยอง จำนวน 4 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 2 ไร่)
  - หนอนกินช่อดอก ไม่พบพื้นที่ระบาด พื้นที่ระบาดลดลง 4 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 4 ไร่)
- ผลการดำเนินงาน
  - หนอนกินช่อดอก สำรวจการเข้าทำลายอย่างสม่ำเสมอ โดยหากบริเวณโคนต้นเงาะโล่งเตียนไม่มีหญ้ารก ให้เขย่ากิ่งเงาะ ตัวหนอนจะทั้งตัวลงที่พื้นแล้วจับไปทำลาย หากระบาดรุนแรงพ่นสารฆ่าแมลงคาร์บาริล 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
  - เพลี้ยไฟ สำรวจการเข้าทำลายอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่อากาศร้อนอบอ้าวและฝนทิ้งช่วง โดยการสู่มะเคาะ ช่อดอกบนกระดาดแข็งสีขาว หากพบเพลี้ยไฟ 2 - 3 ตัวต่อช่อ ควรทำการป้องกันกำจัดโดยพ่นสารฆ่าแมลงป้องกันกำจัดในระยะ ตั้งแต่แทงช่อดอกถึงติดผลอ่อนอย่างน้อย 1 - 2 ครั้ง เมื่อพบการระบาดของเพลี้ยไฟได้แก่ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% อีซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลเฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ระมัดระวังช่วงที่มีดอกบานเต็มที่เป็นระยะที่มีการผสมเกสร เพราะสารฆ่าแมลงบางชนิดอาจเป็นอันตรายต่อผึ้งที่ช่วยผสมเกสรได้

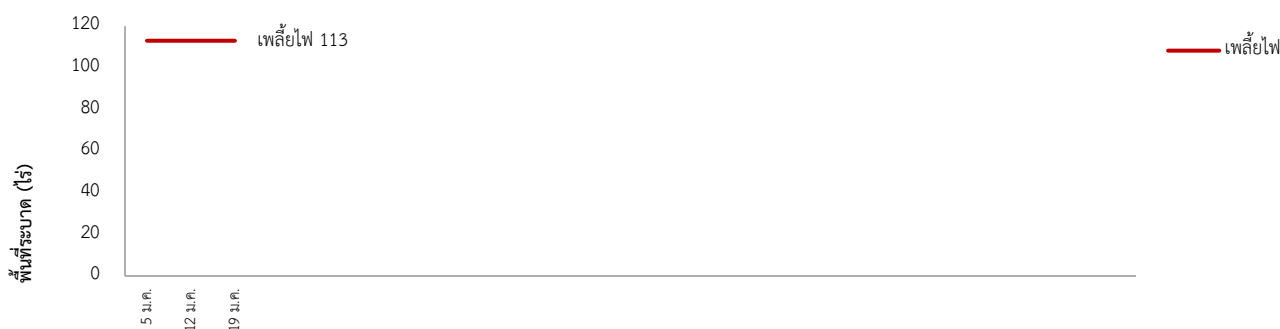
สถานการณ์การระบาดของศัตรูเงาะ ปี 2565

12. ศัตรูมังคุด

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 71 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 219,004 ไร่
- พื้นที่ระบาดรวม 113 ไร่ การระบาดคงที่
  - เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 113 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- ผลการดำเนินงาน
  - หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของศัตรูพืช และดูแลสวนให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ
  - หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 70% ดับบลิวจี อัตรา 3 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารฟิโปรนิล 5% เอสซี อัตรา 10 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟสามารถต้านทาน สารฆ่าแมลงได้ และมักพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟในระยะที่มังคุดออกดอกถึงติดผลอ่อน อาจทำให้ดอกและผลอ่อนร่วง ผลที่ไม่ร่วงเมื่อมีการพัฒนาผลโตขึ้น จะเห็นรอยทำลายชัดเจน เนื่องจากผิวเปลือกมังคุดมีลักษณะขรุขระที่เรียกว่า ผิวขี้กลาก ทำให้ผลผลิต มีคุณภาพต่ำ

สถานการณ์การระบาดของศัตรูมังคุด ปี 2565

13. ศัตรูลำไย

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 77 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 1,468,324 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 703 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 2 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 705 ไร่)
  - **เพลี้ยแป้ง** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 59 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 2 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 61 ไร่)
  - **มวนลำไย** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 30 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 28 ไร่)
  - **โรคพุ่มไม้กวาด** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 291 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 289 ไร่)
  - **โรคราดำ** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 323 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 4 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 327 ไร่)
- **ผลการดำเนินงาน**
  - แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของศัตรูพืช และดูแลสวนให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ
  - หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง ตัดส่วนที่พบไปเผาทำลาย หากระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 70% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 4 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ปีโตรเลียมสเปรย์ออยล์ 83.9 % อีซี อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง และควรพ่นสารติดต่อกัน 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยแป้งสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้
  - โรคพุ่มไม้กวาด เนื่องจากยังไม่มีสารป้องกันกำจัดเชื้อไฟโตพลาสมา การป้องกันกำจัดทำได้โดยกำจัดแมลงพาหะ ถอนวัชพืชและพืชอาศัย เพื่อลดปริมาณแมลงพาหะ รวมถึงการใช้เมล็ดพันธุ์ กิ่งพันธุ์ และอุปกรณ์ที่ปลอดเชื้อ
  - โรคราดำ พ่นน้ำเปล่าล้างคราบราดำ เพื่อลดปริมาณเชื้อ กำจัดวัชพืชในแปลงปลูกเพื่อลดความชื้นสะสมไม่เหมาะสมต่อการเกิดโรค และทำลายแหล่งอาศัยของแมลงปากดูดที่มาซบถ้ำน้ำหวาน เนื่องจากเชื้อราเจริญบนสารเหนียวที่แมลงปากดูด เช่น เพลี้ยแป้งขับถ่ายไว้ จึงควรพ่นสารกำจัดแมลง ได้แก่ คาร์บาริล 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่องถูรอบโคนต้น ป้องกันเพลี้ยแป้ง และมัดใต้ขึ้นมาบนต้น
  - มวนลำไย ตัดแต่งกิ่ง ไม่ให้ทรงพุ่มหนาทึบ เพื่อทำลายที่หลบซ่อนและที่พักอาศัยของตัวเต็มวัย หากพบการระบาด จับตัวอ่อน ตัวเต็มวัย และไข่มาทำลาย ใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แตนเบียน หรือใช้สารฆ่าแมลง ได้แก่ คาร์บาริล 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 45 - 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมป์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5%อีซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นก่อนลำไยออกดอก

สถานการณ์การระบาดของศัตรูลำไย ปี 2565

